

příprava pedagogických a organizačních pracovníků pro oblast distančního vzdělávání. O postupu a výsledcích vzdělávacích aktivit NCDiV od roku 1998 hovořila ve svém příspěvku *H. Zlámalová* a informace o kurzu, organizovaném cíleně směrem k pedagogům Vyšších odborných škol, byly zpracovány na posteru *J. Motykové* z NCDiV v Praze.

Závěrem je možné konstatovat, že IV. národní konference „Distanční vzdělávání v ČR – současnost a budoucnost“ splnila své cíle a pro účastníky byla inspirací pro další práci v této oblasti. Prokázala, že rozvoj distančního vzdělávání v České republice úspěšně pokračuje, zájem ze strany vzdělavatelů se zvyšuje a především je stále více profesionálně realizován. Velkým přínosem v tomto směru je dostatek finančních zdrojů, respektive rozšiřující se možnosti vícezdrojového financování využitím řady grantových možností, které rozvoj a inovaci vzdělávacích aktivit podporují – ESF, FRVŠ, rozvojové programy MŠMT, SOCRATES aj.

Trvalým problémem zůstává nedostatečná komunikace mezi vzdělavateli a jejich malá vzájemná spolupráce na tomto poli, která by podporovala sdružování finančních prostředků i expertních zdrojů a v konečné fázi vedla k většímu rozšíření nabídky kvalitních vzdělávacích produktů, k jejich rychlejší inovaci a větší dostupnosti vzdělávání v rámci celoživotního vzdělávání dospělých. Také v oblasti větší informovanosti potenciálních studujících o možnostech a nabídce kurzů a programů celoživotního vzdělávání je ještě mnoho rezerv.

Literatura:

- [1] Distanční vzdělávání v České republice – současnost a budoucnost. Sborník anotací a příspěvků (na CD-ROM) ze IV. národní konference, Ostrava 2006. CSVŠ a VŠB-TU Ostrava, 2006, ISBN 80-86302-36-9.

- hz -

OPTIMÁLNÍ PROFIL ABSOLVENTA TECHNICKÉ VYSOKÉ ŠKOLY

Konference pod záštitou Svazu průmyslu a dopravy České republiky u příležitosti 10. výročí Fóra průmyslu a vysokých škol (FPVŠ) se konala 11. října 2006 v Brně, v době konání mezinárodního veletrhu INVEX. Příspěvek přednesli členové FPVŠ: *Ing. Míl*, prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR, *Ing. Švarc*, CSc., prezident Svazu chemického průmyslu, *Ing. Kulháněk*, prezident Sdružení automobilového průmyslu, *Ing. Adamec*, prezident Českomoravské elektrotechnické asociace, *Ing. Neužil*, výkonný ředitel Českého svazu zaměstnavatelů v energetice.

Z příspěvků vyplynulo, že průmysl pociťuje nedostatek technicky vzdělaných absolventů vysokých škol – chybí hlavně na pozicích středního managementu, technického i výrobního kontrolování, je nedostatek

technologů a konstruktérů. Abychom byli konkurenceschopní, musíme mít celý výrobní cyklus – od vývoje po obchod, nejen montážní haly. Abychom toho dosáhli, musíme mít kvalifikované odborníky.

Podle názoru přednášejících vysoké školy jsou na vysoké úrovni v teoretické přípravě studentů, absolventi mají dostatečné znalosti v oblasti informačních technologií, ale chybí prakticky použitelné znalosti a dovednosti jako jsou kontrolování, business, jazyky. I přes pokrok v posledních letech je stále slabá jazyková vybavenost absolventů. Absolventi mají málo informací z praxe a pro praxi, nejsou připraveni pro týmovou práci a neumějí pracovat v mezigeneračních týmech, jsou nedostatečně vybaveni pro vyjednávání, nemají dostatečné komunikační a prezentační doved-

nosti, neumějí komunikovat v nadnárodním prostředí. Absolventi technických vysokých škol mají malé znalosti z oblasti práva, ekonomie a řízení podniku.

Nezastupitelnou úlohu při studiu má praxe ve firmách, zapojení studentů do firemních projektů, zaměření ročníkových a diplomových prací v souladu s potřebami firem. To ale naráží na legislativu – diplomové práce se ze zákona musí zveřejňovat, s čímž firmy nesouhlasí (ochrana firemního know-how, autorských práv apod.). Velmi důležité je zapojení expertů z praxe do výuky. Velmi dobré by bylo zařadit po ukončení bakalářského absolutoria před navazujícím magisterským studiem 1–2 semestrovou praxi, praxe by měla být povinná i před doktorským studiem.

Podle názorů odborníků z průmyslu je stávající doktrína Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro českou ekonomiku likvidační – v útlumu je učňovské školství a střední odborné školství, preferuje se zvýšení počtu humanitně orientovaných absolventů škol, snižuje se význam matematiky a přírodních věd vůbec. Je nedostatečná otevřenost vysokých škol vůči společnosti. Tyto problémy jsou důvodem, proč je nedostatek zájemců o technická studia.

Na tyto připomínky reagovali rektori technických vysokých škol: *prof. Ing. Václav Havlíček, CSc.*, rektor Českého vysokého učení technického v Praze (ČVUT), *prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA*, rektor Vysokého učení technického v Brně (VUT), *prof. Ing. Tomáš Čermák, CSc.*, rektor Vysoké školy báňské-Technické univerzity Ostrava (VŠB-TU Ostrava), *prof. Ing. Vojtěch Konopa, CSc.*, rektor Technické univerzity v Liberci, *prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.*, rektor Univerzity Pardubice (UPa), *prof. Ing. Vlastimil Růžička, CSc.*, rektor Vysoké školy chemicko-technologické v Praze (VŠCHT), *prof. Ing. Roman Prokop, CSc.*, prorektor pro pedagogickou činnost Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (UTB), *Dr. Ing. Jan Rychlík*, prorektor pro informatiku Západočeské univerzity v Plzni (ZČU).

O nedostacích v kompetencích absolventů v oblasti soft skills vědí. Jazykově by studenty měla dostatečně vybavit už základní a střední škola – proto souhlasí s podporou gymnázií a lyceí. Zájem o techniku se vytváří už v dětství, důležité jsou motivující rodiče

a také mediální propagace technického vzdělávání. Dříve chodili na techniku velice schopní absolventi středních škol, dnes tomu tak není. Požadavek 40–50 % studentů vysokoškolské kohorty devatenáctiletých není možný v zachování kvality. Je nutné zabránit poklesu kvality absolventů na magisterské a doktorské úrovni.

Propagaci techniky také musí dělat průmyslové podniky. Velmi se osvědčily akce jako např. „Věda v ulicích“ pořádané v Praze a v Plzni.

Za nutnou považují školy spolupráci s průmyslem také v oblasti personálního propojení nejen ve výuce, ale i ve výzkumu.

Požadavek souvislé praxe před navazujícím magisterským studiem nelze u velkého počtu studentů zajistit. Jde to jen u některých oborů, kde je méně absolventů (tak je tomu např. u absolventů architektury na Technické univerzitě v Liberci). Praxe musí být ale kvalitní, zajištěná spoluprací vysoké školy s průmyslem.

Některé vysoké školy si dělají průběžně průzkum uplatnitelnosti svých absolventů na trhu práce. Ze srovnání výsledků průzkumu mezi absolventy VUT z let 1995–1998 a 1999–2004 vyplynulo, že v prvním šetření si absolventi stěžovali na nedostatek počítačové gramotnosti. Tyto dovednosti se v posledním šetření už vůbec jako nedostatek neuvádějí, ale jako nedostatečné jsou pociťovány dovednosti v oblasti Personal skills. Proto VUT začlenilo Personal skills do výuky.

Podle průzkumů, které si vysoké technické školy dělají, neexistuje nezaměstnanost absolventů jako fenomén. Pokud už se absolvent hlásí na úřadu práce, není to kvůli tomu, že by práci nenašel, ale je to jeho rozhodnutí (buď se připravuje na výjezd do zahraničí a o krátký pracovní poměr na dobu určitou nemá zájem, nebo se mu prostě pracovat nechce).

Konference byla hojně navštívena, zúčastnili se jí zástupci akademické veřejnosti, zástupci firem, společenských organizací a médií. Všichni řečníci i aktéři následné diskuse se shodně vyjádřili o přínosu takovýchto akcí, kde se setkávají zástupci akademické obce a průmyslových podniků.

- dkr -